

Wyrok z dnia 2 kwietnia 2009 r.

III KRS 8/09

Stwierdzenie przez lekarza orzecznika ZUS, że sędzia jest niezdolny do pełnienia obowiązków sędziego, powinno zostać ocenione przez Krajową Radę Sądownictwa po wszechstronnym rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy orzeczenie ogranicza się do samego nieumotywowanego stwierdzenia niezdolności i zostało nielogicznie sformułowane.

Przewodniczący SSN Andrzej Wróbel, Sędziowie SN: Zbigniew Hajn (sprawozdawca), Jerzy Kwaśniewski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 kwietnia 2009 r. sprawy z odwołania Jolanty L. od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa [...] z dnia 9 października 2008 r., w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku

u c h y l i ł zaskarżoną uchwałę i sprawę przekazał do ponownego rozpatrzenia Krajowej Radzie Sądownictwa.

U z a s a d n i e n i e

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą [...] z 9 października 2008 r. w sprawie przeniesienia sędziego w stan spoczynku, na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 100, poz. 1082 ze zm.) i art. 73 § 1 w związku z art. 70 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.), postanowiła przenieść sędzię Jolantę L. w stan spoczynku.

W uzasadnieniu Krajowa Rada Sądownictwa powołała się na wniosek Kolegium Sądu Okręgowego w C. i orzeczenie lekarza-orzecznika ZUS w C. z 29 sierpnia 2008 r. Rada wskazała, że zgodnie z orzeczeniem lekarza - orzecznika, Jolanta L. „jest trwale niezdolna do pełnienia obowiązków sędziego z powodu choroby i utraty sił.”

W odwołaniu od powyższej uchwały sędzia Jolanta L. podniosła, że uchwała podjęta została tylko i wyłącznie w oparciu o orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z 29 sierpnia 2008 r. Orzeczenie to było wydane na podstawie pobieżnego badania osłuchowego i pomiaru ciśnienia tętniczego przez lekarza orzecznika i konsultanta kardiologicznego, siłą rzeczy niediagnostującego rzeczywistego stanu jej zdrowia. Ponadto orzeczenie podjęte zostało jednoosobowo i nie miała ona możliwości jego zakwestionowania przez wniesienie odwołania. Odwołująca się przyznaje, że jest dotknięta schorzeniem kardiologicznym, a nadto cierpi na dolegliwości reumatyczne - zwyrodnienie kolana, a także naczyniowe, jednak wymienione schorzenia nie czynią z niej osoby trwale niezdolnej do wykonywania zawodu, aczkolwiek wymagają stałego leczenia. Rokowania są jednak pomyślne i uzasadniają ponowne podjęcie obowiązków służbowych. Ponadto odwołująca się wskazała, że obowiązki służbowe wykonywała z pełnym zaangażowaniem, nie ograniczając się tylko do pracy zawodowej, ale jako sędzia orzekająca w sprawach rodzinnych starała się nieść pomoc dzieciom i rodzinom poprzez pracę w wielu organizacjach takich jak Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Polski Komitet Pomocy Społecznej i Polski Komitet Narodowy UNICEF. Za działalność społeczną została uhonorowana Orderem Uśmiechu, Medalem im. dr Henryka Jordana, Odznaką „Przyjaciół Dziecka”, Medalem Fundacji Prometeusz „Pro Publico Bono”, a ponadto umieszczona została w jubileuszowej Księdze Złotych Myśli Twórców Wizerunku Polski, wydanej przez Fundację „Zdążyć z Pomocą” w 2008 r. Odwołująca się podkreśliła również, że dalsza praca jest dla niej sprawą istotną przede wszystkim ze względu na satysfakcję jaką daje jej wykonywanie zawodu sędziego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołująca się nie wskazała na naruszenie zaskarżoną uchwałą jakiegokolwiek przepisu prawa, co w świetle art. 13 ust. 2 i ust. 6 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa w związku z art. 398⁶ k.p.c. należałoby uznać za niespełnienie wymagań stawianych odwołaniu od uchwały Krajowej Radzie Sądownictwa do Sądu Najwyższego, prowadzące do jego odrzucenia.

Sąd Najwyższy w obecnym składzie podziela jednak pogląd, że w rozważanym postępowaniu odrzucenie odwołania z powodu niespełnienia wymagań stawianych skardze kasacyjnej (art. 13 ust. 6 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa w

związku z art. 398⁴ § 1 k.p.c.) naruszałoby konstytucyjnie gwarantowane prawo skarżącej do sądu - art. 45 Konstytucji RP (zob. argumentację wspierającą to stanowisko, przedstawioną w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2007 r., III KRS 5/07; zob. także wyroki z dnia 10 czerwca 2003 r., III KRS 3/03, OSNP 2004 nr 12, poz. 217 oraz z 19 stycznia 2005 r., III KRS 9/04, OSNP 2005 nr 12, poz. 182; 19 grudnia 2008 r., III KRS 3/08). Sąd Najwyższy podkreśla również, że stwierdzenie przez lekarza orzecznika ZUS, że sędzia jest niezdolny do pełnienia obowiązków sędziego, powinno zostać ocenione przez Krajową Radę Sądownictwa po wszechstronnym rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy (por. § 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą, Dz.U. z 2007 r. Nr 219, poz. 1623), a sam fakt wydania orzeczenia przez lekarza-orzecznika i stwierdzenia takiej niezdolności nie wystarcza do pozbawienia sędziego urzędu (zob. np. wyrok z 19 stycznia 2005 r., III KRS 9/04, OSNP 2005 nr 12, poz. 182 i wyrok z 3 lipca 2008 r., III PO 3/08). Z powyższych względów Sąd Najwyższy rozpoznał niniejszą sprawę, pomimo wskazanych wyżej braków odwołania.

Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały można wnosić, że została ona podjęta wyłącznie w oparciu o orzeczenie lekarza-orzecznika ZUS w C. z 29 sierpnia 2008 r. Krajowa Rada Sądownictwa nie wskazała żadnych innych okoliczności motywujących jej decyzję. Co więcej, jak wynika ze znajdującej się w aktach sprawy dokumentacji, powyższe orzeczenie ma istotne braki, które nie pozwalają na uznanie go za podstawę uchwały o treści takiej, jak w rozpatrywanym rozstrzygnięciu Rady. Lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że „Jolanta L. jest trwale niezdolny(a) do pełnienia obowiązków sędziego z powodu choroby lub utraty sił.” [...]. Z tego, niezawierającego uzasadnienia i nielogicznie sformułowanego orzeczenia nie wynika, czy odwołująca się została pozbawiona możliwości sprawowania urzędu z powodu trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków z powodu choroby, z powodu utraty sił, czy z obydwu tych powodów jednocześnie. Poza tym, z niejasnych, a w każdym razie niewyjaśnionych w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały przyczyn, Krajowa Rada Sądownictwa przyjęła, sprzecznie z treścią przytoczonego powyżej orzeczenia lekarskiego, że Jolanta L. „jest trwale niezdolna do pełnienia obowiązków sędziego z powodu choroby i utraty sił.” Nie wiadomo, dlaczego Rada uznała, że zachodziły obie przesłanki przeniesienia sędzi Jolanty L. w stan spoczynku, o czym świadczy zmiana określenia „z

powodu choroby lub utraty sił” na określenie „z powodu choroby i utraty sił”. Zupełnie też nie wiadomo, na czym polegała niezdolność do pełnienia obowiązków sędziego z powodu choroby, a na czym z powodu utraty sił.

W tej sytuacji, wobec braku merytorycznego uzasadnienia stanowiska Rady, kontrola przez Sąd Najwyższy zaskarżonej uchwały okazała się niemożliwa.

Biorąc powyższe pod rozwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa orzekł jak w sentencji.

=====